

Tisková zpráva

V Praze, 5. 9. 2023

Česko-slovenský dialog ve Slovenském institutu v Praze:

VÝSTAVA JÁN BERGER / JIŘÍ SOPKO

Srdečně Vás zveme na vernisáž výstavy **Ján Berger / Jiří Sopko** v kurátorské koncepci **Dušana Brozmana**, která se uskuteční ve čtvrtek **19. září 2024 v 18:00** ve Slovenském institutu v Praze (Hybernská 1, Praha 1). Výstava se koná u příležitosti **Měsíce česko-slovenské kulturní vzájemnosti** a potrvá do 18. října 2024.

V Galerii Slovenského institutu se v komorním formátu odehraje přátelské setkání: Ján Berger (*1944), který se narodil v Čechách a žije a tvoří v Bratislavě, zde bude vystavovat s Jiřím Sopkem (*1942), který se narodil na Slovensku a žije a tvoří v Praze. Oba spojuje akademická kariéra profesorů na VŠVU, případně na AVU, odkud se znají i osobně. Oba patří ke stejné generaci, oba jsou malíři, oba figuralisté a oba jsou tím, a to je zde rozhodující, co se běžně nazývá pojmem *koloristé*.

Kolorista je umělec, pro kterého barva hraje tak důležitou roli, že kdyby dílo bylo reprodukováno černobíle, ztratilo by podstatnou část svého sdělení. Kolorismus jde ruku v ruce s osvobozením barvy od její popisné funkce. Inicioval ho na začátku moderny Vincent van Gogh, po něm následovali Pierre Bonnard a Henri Matisse a z této francouzské tradice vyšli Jiří Sopko i Jan Berger. To, co spojuje Bergera a Sopka, jakož i zmíněné předchůdce, je zkoumání možností barvy spolu s osobním a velmi odlišným pohledem na svět.

Bergerovým tématem je jakýsi intimní pohled na člověka a na jeho svět. To je také téma jeho vizionářských obrazů. V nich se jeho pohled na svět zdá být utkaný ze vzpomínek na věci dávno minulé, na mýty, na věci viděné, na věci procítěné. Jeho obrazy se vzpírají signální řeči, která v Sopkovém díle usnadňuje vstup do obrazu. Bergerův obrazový svět je vytvořen ze skvrn a tahů štětce různých barev, různých prostorových orientací a nesčetných barevných kontrastů. Materiální svět se odhmotňuje. Divák si ho pomalu a postupně skládá z malých, obtížně dešifrovatelných fragmentů do často více tušených než s přesvědčivostí rozpoznávaných motivů a do bohaté škály nálad. Vzniká při tom změt' asociací: někde vlhkost stinné zahrady, někde náznak pekelné jámy a jinde vizualizovaná nekonečná sladkost.

Sopko maluje plošně, s nadsázkou by se dalo říct kolážovitě, jako by se obrazový svět skládal z různých monochromatických forem. Jeho obrazový prostor je vytvořen zářivostí a teplotou nebo chladem velkoryse pojatých barevných ploch. Velký význam má pnutí elegantně zakřivených nebo rovných linií, které tvoří kraje barevných polí. A tak si jeho obrazy už z dálky vynucují pozornost svou jasností podobnou plakátům Henri de Toulouse-Lautreca. Sopko pochází ze světa absurdity, který má své kořeny v době normalizace, která začala po vpádu vojsk Varšavské smlouvy. Člověk je v Sopkových obrazech vystaven vysokému napětí, které zde generují síly kontrastů nelomených barev. Vzniklé energii barev budou všechny obrazové objekty nadále vystaveny a budou se s ní muset vypořádat.

Vstup zdarma.

Autor: Jiří Sopko

Autor: Ján Berger